

Jan Urban: Politika dneška. Předstírání úspěchu, lhaní a hledání nepřátel

Protitumpovský billboard v Teheránu. Foto: Profimedia

KOMENTÁŘ. Na přelomu let 1988 a 1989 připravil opoziční časopis SPORT unikátní setkání osmi pamětníků dne z počátku března 1953, kdy byla zveřejněna zpráva o úmrtí sovětského diktátora Josefa Stalina. V soukromém bytě poblíž Václavského náměstí v Praze seděli to odpoledne na židlích a na kanapi v kroužku čtyři bývalí vězni komunistických lágrů, odsouzení na dlouholeté tresty a čtyři v padesátých letech mladí komunisté, pro které byl Stalin nábožně uctívaným vůdcem světového pochodu ke komunistické budoucnosti planety.

Všichni teď byli už jen staří pánové, kteří dávno prohlédli tupou naivitu svého mládí. Dva z nich o generaci později prošli kriminály komunistické "normalizace". Seděli promícháni, v rukou žmoulali lahovou desítku a připomínali si březen 1953.

Jeden pamatoval brutální nástup na táborovém apelplacu, kde velitel lágru, rozružený úmrtím vůdce světového proletariátu, nechal vězně dlouhé hodiny stát ve vánici a vyhrožoval jim zastřelením. Ti, kteří omdleli, zůstali ležet ve sněhu až do konce apelu.

Ve stejné chvíli stál student vojenské akademie čtyři hodiny čestnou stráž u symbolického vůdcova katafalku a jako mladý komunista celou dobu plakal. Dřívější třídní nepřátelé našli mír v opozici zbabělosti normalizace. Dnes už nikdo z nich nežije. Ze SPORTu se po listopadu 1989 stal časopis Respekt.

Polovina by nepřežila zimu

Do paměti se mi vryla mezigenerační muklovská shoda v tom, že zkoušený a zkušený mukl dokázal rozeznat slabochy, práskače a udavače.

"Chvíli chlapa posloucháš, koukáš se mu na ruce a na oči, a najednou cítíš, že je to jen slaboch, co lže. A takovému stačí jedna facka a někdy ani ta ne".

Často si tuhle muklovskou moudrost připomínám při sledování politiků nové doby, lidí bez charakteru a zásad, poplatných kluzkosti a jazyku sociálních sítí, pro které jsou bombastické lži v televizi jedinou pracovní metodou k jedinému cíli, kterým je nálepkování, výroba nepřátel a polarizace společnosti.

V roce 1992 to samé potvrdil bývalý sovětský politický vězeň a disident Vladimír Bukovskij, kterého Brežněvův režim vyměnil se Spojenými státy za svoje ve Státech odsouzené špiony. Na veřejné přednášce v anglické Cambridgi došlo po jeho vystoupení na dotazy z publika. Hned první zněl poněkud provokativně:

"Není sovětská diktatura vlastně jen odrazem psychologie Rusů, kteří jsou po staletí přivyklí samoděržaví?" Bukovskij nehnul ani brvou, vstal a sešel do sálu mezi najednou ztichlé posluchače. Díval se beze slova lidem do tváří, snad dvě tři minuty a pak teprve začal mluvit.

Za všech okolností potřebují nepřitele, kterým straší málo přemýšlející voliče a zakrývají vše ostatní.

"V tomto sále je tak deset lidí, kteří by se v gulagu nezlomili. Vy byste se zlomil v prvních dvaceti čtyřech hodinách – říkal se smutným úsměvem hřmotnému pánovi, vy – obrátil se na jiného – byste začal donášet za porci navíc. Polovina z vás tady by nepřežila první zimu. Pokud chcete přežít v diktatuře, musíte být slepí, hluchí a nesmíte být vidět. To ale neznamená, že diktaturu milujete a podporujete. Jenom chcete přežít". A tím přednáška skončila.

Zájem země je zapomenut

Nová politika je představením bez obsahu, čistou improvizací bez poslání, dobrá jen k udržení moci a udržení, či spíše rozšiřování bohatství. Používá všechny dostupné cesty k vyvolávání rozbrojů a polarizaci společenství.

„Svoje“ voliče ohlupuje sebechválou, přeháněním a zdůrazňováním vymyšlených úspěchů. Nikdy nedokáže vyprodukovat vůdce, jen ufňukaně nedotknutelné herce, či přesněji málo kvalitní performery, kteří společnost zahlcují projevy a „videjky“.

Americký prezident Donald Trump a jeho česká kopie Andrej Babiš jsou modelovými představiteli této „nové politiky“, ve které vládnou jen marketingové triky a zájem země je zapomenut. Oba dva jmenovaní by v testu charakteru při střetnutí s diktaturou vždy a beze zbytku selhali.

Těžko hledat v českých luzích a hájích kubánské komunistické spiknutí, ale mlčení o ruských hrozbách a válce na Ukrajině je podobně – nehlasité.

Za všech okolností potřebují nepřitele, kterým straší málo přemýšlející voliče a zakrývají vše ostatní. Oba stále více připomínají komunistickou soft diktaturu, postavenou prakticky na identických zásadách předstírání úspěchu za každou cenu, vymyšlení ideologických nepřátel a lhaní o skutečném stavu věcí.

Pozor, komunista!

Ponechme teď stranou Andreje Babiše, který zjevně prochází narůstající krizí a přestává důvěřovat i dříve nejblíže spolupracovníkům. Americký prezident Donald Trump v posledních týdnech vrší jednu chybu za druhou a tak trochu překvapivě vytáhl kdysi tak osvědčeného strašáka komunismu, který podle něj „prorůstá Spojené státy zevnitř“.

S velkou pompou vytáhl tento trumf v projevu v předvečer dvě stě padesátého výročí Spojených států v ikonickém místě Ameriky v Jižní Dakotě u hory Mount Rushmore, s vytesanými hlavami čtyř historických prezidentů USA.

„Generaci poté, co jsme vybojovali a vyhráli studenou válku proti hrozbě komunismu, se tato komunistická hrozba v naší zemi znovu objevuje mezi přistěhovalci do naší země, kteří přinášejí ideje totálně v rozporu s naším způsobem života a naším skvělým úspěchem.“

Svoje fanoušky rychle uklidnil slibem, že „komunisty rychle zničí a vyžene do exilu“. A aby dodal zdání, že jde o skutečné ohrožení země, odvolal se na nový stostránkový dokument ministerstva zahraničí, nazvaný Kuba, hlavní město komunismu 21. století.

Ten tvrdí, že Kuba už sedmdesát let vede podvratnou kampaň proti Spojeným státům, ve které se jí podařilo infiltrovat i „nejvyšší patra moci“ v USA. Dnes podle ministerstva zahraničí toto spiknutí udržuje kontakty s „mocnými levicovými neziskovými organizacemi, skupinami, vystupujícími proti ICE, socialistickými skupinami a militantními marxistickými organizacemi v celých Spojených státech.“

Laskavý čtenář si jistě všimne, že toto tvrzení je v příkrém rozporu s názory evropských a mnoha amerických bezpečnostních expertů a služeb, které za největší současné ohrožení považují hybridní operace Ruska.

Pro Donalda Trumpa ruské operace viditelně neznamenaají pro Spojené státy žádné riziko. Spojovat komunismus s nárůstem občas i radikálně levicových hlasů uvnitř Demokratické strany, je pošetilé.

Dnešní Kuba navíc není v žádném ohledu schopna ani uživit vlastní obyvatele a je na Spojených státech ekonomicky i politicky stále závislejší. Je proto otázkou, nakolik tato Trumpova předvolební kampaň osloví alespoň jeho vlastní voliče. Zatím to vypadá na ostudu.

Podle velmi nedávného průzkumu The Economist / YouGov polls odpovědělo na otázku, nakolik komunismus ohrožuje Spojené státy, pouze 18 procent, že jde o „výrazné ohrožení“, 25 procent pak za ohrožení „malé“ a 33 procent ho nepovažovalo za žádnou hrozbu.

Je to komické, ale i toto hodně připomíná hodnocení bezpečnostních hrozeb od české vlády. Těžko hledat v českých luzích a hájích kubánské komunistické spiknutí, ale mlčení o ruských hrozbách a válce na Ukrajině je podobně – nehlasité.

